

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

КОМИСИЈЕ ЗА ОЧУВАЊЕ НАЦИОНАЛНИХ СПОМЕНИКА ЗА 2024. ГОДИНУ

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	2
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	2
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	5
II	РЕЗИМЕ ПРЕПОРУКА ДАТИХ ЗА 2024. ГОДИНУ	7
III	ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ	7
1.	ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ	8
2.	КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ	8
3.	МЕТОДЕ И ПОСТУПЦИ РЕВИЗИЈЕ	9
4.	ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	9
5.	НАДЛЕЖНОСТ, ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ	10
5.1.	Активности из оквира надлежности	11
6.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	12
7.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	13
7.1.	Преглед прихода и примитака	13
7.2.	Преглед расхода и издатака из буџета	13
7.2.1.	Бруто плате	14
7.3.	Биланс стања	16
7.3.1.	Потраживања	16
8.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА	16
8.1.	Пријем запослених на одређено вријеме	16
8.2.	Обављање послова другог радног мјеста	17
9.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	17
10.	КОМЕНТАРИ КОМИСИЈЕ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА	18
	ПРИЛОЗИ	18

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу обављене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Обавили смо ревизију финансијских извјештаја **Комисије за очување националних споменика** (у даљем тексту: Комисија) који обухватају: биланс стања на 31.12.2024. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања по врстама и пројектима, преглед дознака из текуће резерве буџета, те анализу исказа – текстуални дио, за годину која завршава на тај дан.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Комисије приказују истинито и фер, у свим значајним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2024. године, те приходе и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу с примјењивим оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине¹ и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)². Наше одговорности према ISSAI стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Комисије у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију према ISSAI 130 – Етички кодекс и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

¹ Службени гласник БиХ, број 12/06

² Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквир професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Комисије је одговорно за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с примјењивим оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за састављање и презентацију финансијских извјештаја који не садрже значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије, у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједе основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност коришћених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

С руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући

и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези с ревизијом финансијских извјештаја Комисије за 2024. годину, обавили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, осим за наведено у одјељку *Основ за мишљење с резервом*, активности, финансијске трансакције и информације Комисије за 2024. годину у складу су, у свим значајним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење с резервом

Као што је наведено у Извјештају:

1. Чланови Комисије нису покренули процедуру односно нису именовали извршног функционера у складу с одредбама Закона о државној служби у институцијама БиХ, Пословника о раду Комисије и Правилника о унутрашњој организацији Комисије (тачка 5. Извјештаја).

Ревизију усклађености смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према овом стандарду су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Комисије у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију према ISSAI 130 – Етички кодекс и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње³

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на:

- праксу везану за одобравање плаћеног одсуства која није усклађена с важећом регулативом (тачка 7.2.1. Извјештаја).

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Комисије је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење

³ Одјељак којим ревизор скреће пажњу корисницима извјештаја на питања која су презентована или објелодањена у информацијама везаним за предмет ревизије, а која су, према ревизоровој професионалној просудби, јако важна за разумијевање таквих информација од стране корисника извјештаја; у ревизионој пракси овај одјељак се назива још и 'истицање питања'.

расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације, у свим значајним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Комисије, према дефинисаним критеријумима, усклађено с релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 4.7.2025. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с. р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Неџад Хајтић, с. р.

**ЗАМЈЕНИЦА
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Неда Мочевић, с. р.

II РЕЗИМЕ ПРЕПОРУКА ДАТИХ ЗА 2024. ГОДИНУ

У Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2024. годину дато је шест препорука (три нове и три поновљене). Од укупног броја датих препорука, једна препорука⁴ се односи на финансијске извјештаје, једна препорука⁵ на финансијске извјештаје и на усклађеност, а остале на усклађеност.

У табели која слиједи приказан је резиме датих препорука, док су детаљни налази презентовани по процесима у оквиру појединачних тачака Извјештаја.

Табела 1. Резиме датих препорука за 2024. годину

Бр. преп.	Текст препоруке	Статус препоруке
1	Комисија је у складу с важећим прописима дужна провести процедуру именовања извршног функционера, расписивањем јавног огласа путем Агенције за државну службу БиХ.	П
2	Комисија је дужна, приликом одобравања плаћеног одсуства запосленима, поступати у складу са Законом о раду у институцијама БиХ.	П
3	Комисија је дужна ажурно подносити захтјеве за рефундацију накнада за боловање и евидентирати потраживања у главну књигу у обрачунском периоду на које се потраживања и односе, а све у циљу реалног исказивања позиција потраживања и расхода у финансијским извјештајима.	Н
4	Комисија треба анализирати наплативост потраживања по основу рефундације боловања те на основу тога предузети активности на наплати или затварању стања у циљу реалног исказивања ове билансне позиције.	П
5	Комисија је дужна пријем запосленика на одређено вријеме вршити у складу с важећим законским прописима којима је уређено запошљавање у институцијама БиХ.	Н
6	Комисија је дужна досљедно примјењивати прописе који регулишу радноправни статус запослених у институцијама БиХ.	Н

Статус: Н-нова, П-поновљена

Осим наведеног, у Извјештају је обрађена и једна препорука чија је реализација, у 2024. години, оцијењена као реализација у току, а која ће и даље бити предмет праћења.⁶

III ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) обавила је финансијску ревизију за 2024. годину која обухвата ревизију финансијских извјештаја Комисије и, у вези с истом, ревизију усклађености.

У Извјештају о обављеној финансијској ревизији Комисије за 2024. годину су, поред мишљења независног ревизора и резимеа датих препорука за 2024. годину, презентовани предмет и циљ ревизије, коришћени критеријуми, као и методе и поступци ревизије.

⁴ Број 4

⁵ Број 3

⁶ Видјети табелу број 2. у тачки 4. Извјештаја

Такође, оцијењена је реализација препорука из претходних извјештаја и презентовани су детаљни ревизорски налази и дате препоруке.

1. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји Комисије за 2024. годину и усклађеност активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Циљ је да се изрази мишљење о томе јесу ли финансијски извјештаји поуздани и одражавају ли биланси у цијелости резултате пословања. Такође, циљ ревизије је процијенити примјењује ли руководство институције законе и прописе, и користи ли средства за одговарајуће намјене, те оцијенити финансијско управљање, систем интерних контрола и функцију интерне ревизије.

С обзиром на то да се ревизија обавља испитивањем на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, поједина значајна погрешна приказивања могу остати неоткривена.

2. КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ

Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијевају процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

Наиме, за обављање финансијске ревизије коришћени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2024. годину
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Инструкције о привременом финансирању институција БиХ за период јануар – март, април – јун и јул – септембар 2024. године
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ
- Закон о облигационим односима (дио који се односи на уговоре о дјелу)
- Анекс 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини
- Одлука о Комисији за очување националних споменика.

3. МЕТОДЕ И ПОСТУПЦИ РЕВИЗИЈЕ

Финансијска ревизија је проведена у складу с донесеним годишњим планом у двије фазе, односно обављањем претходне и завршне ревизије у периоду између октобра 2024. године и маја 2025. године. У складу с предметом финансијске ревизије и методологијом рада Канцеларије за ревизију која се базира на Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI), сагледана је презентована документација и информације о пословању Комисије, утврђена су подручја ризика и оцијењено је функционисање система интерних контрола по појединим процесима ради одређивања ревизионог приступа. На бази узорка је извршен увид у књиговодствену документацију о насталим пословним догађајима евидентираним у пословним књигама Комисије. Испитана је досљедност примјене законских прописа, те правила, процедура и других интерних аката који су везани за финансијско пословање Комисије. Обављени су разговори с руководством Комисије и другим запосленицима у циљу прибављања образложења одговорних лица у вези с пословним догађајима који су били предметом ревизије.

4. ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

У претходним извјештајима о обављеној финансијској ревизији Комисије Канцеларија за ревизију је дала препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости. Препорука из извјештаја претходних година (препорука из 2021. године) чија реализација није могла бити оцијењена, није поновљена у извјештају за 2023. годину, али се њена реализација континуирано прати.

Током обављања ревизије за 2024. годину оцијенили смо да је Комисија, од укупно 12 претходно датих препорука, реализовала пет препорука, три препоруке није реализовала, за једну препоруку је реализација у току, а три препоруке нису могле бити оцијењене.

У наредној табели приказан је преглед оцјене реализације претходно датих препорука.

Табела 2. Детаљан преглед оцјене реализације претходно датих препорука

Број преп.	Оцјена реализације препоруке из претходних извјештаја	Статус
1/2023	Процедура именовања извршног функционера расписивањем јавног огласа путем Агенције за државну службу БиХ још увијек није проведена.	
2/2023	Комисија је у 2024. години провела мјере за унапређење и развој система финансијског управљања и контроле те ажурирала регистар ризика.	
3/2023	Комисија је упутила допис Министарству финансија и трезора БиХ с иницијативом за допуну Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ како би се потврдили коефицијенти чланова Комисије.	
4/2023	Комисија је и у 2024. години запосленим одобравала коришћење плаћеног одсуства до седам дана ради задовољења вјерских односно традицијских и личних потреба, а не два дана како је прописано Законом о раду у институцијама БиХ.	
5/2023	Комисија је унаприједила интерне евиденције о коришћењу службених возила.	

Број преп.	Оцјена реализације препоруке из претходних извјештаја	Статус
6/2023	Комисија у 2024. години није предузимала активности на наплати или затварању потраживања по основу рефундације боловања.	✗
7/2023	Комисија је престала с праксом закључивања уговора о дјелу за послове из описа систематизованих радних мјеста и исти су закључивани у изнимним и оправданим случајевима за конкретне послове који се јављају повремено.	✓
8/2023	Комисија је у 2024. години пензионисање државних службеника вршила у складу са законским одредбама.	✓
9/2023	Комисија је у 2024. години документовала поступке претходне провјере тржишта прије покретања процедура јавних набавки.	✓
10/2023	Процедуре набавке чија вриједност прелази 10.000 КМ, а за које је Комисија у обавези прибављати мишљење Правобранилаштва БиХ, нису провођене у 2024. години, тако да реализацију препоруке нисмо могли оцијенити.	ⓘ
11/2023	Набавке су у 2024. години провођене само путем директних споразума те препоруку која се односи на техничке спецификације нисмо могли оцијенити.	ⓘ
6/2021	У поступцима јавних набавки у 2024. години нису захтијеване банкарске гаранције те наведену препоруку нисмо могли оцијенити.	ⓘ

Статус: ✓ реализована препорука⁷, ⚪ препорука чија је реализација у току⁸, ✗ нереализована препорука⁹, ⓘ препорука која није могла бити оцијењена у ревидираном периоду или није релевантна за даље праћење¹⁰.

5. НАДЛЕЖНОСТ, ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ

Комисија је основана Анексом 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и Одлуком о Комисији за очување националних споменика из 2001. године коју је донијело Предсједништво Босне и Херцеговине. Сједиште Комисије је у Сарајеву.

Унутрашња организација и начин рада Комисије утврђени су Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији који је ступио на снагу у фебруару 2017. године, након прибављене сагласности Предсједништва БиХ. Правилником о унутрашњој организацији Комисије утврђена је унутрашња организација и систематизација радних мјеста, руковођење и друга питања од значаја за унутрашњу организацију и рад Комисије. Наведеним правилником утврђена су радна мјеста за 36 запослених, укључујући домаће чланове Комисије (именована лица) и њихове савјетнике, а на 31.12.2024. године у Комисији је запослено 26 лица.

Анексом 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини прописано је да Комисију чини пет чланова које именује Предсједништво БиХ на период од пет година, без јавног конкурса и уз могућност реизбора, и који одлуке доносе већином гласова. Од разрјешења међународних чланова у мају 2016. године, Комисија у свом саставу има само три члана. Чланови Комисије на основу Пословника о раду¹¹ усвајају опште акте

⁷ Реализоване су активности наведене у препоруци.

⁸ У току је реализација активности те стога у овом Извјештају није дата нова препорука, али је дат опис стања и проведених активности.

⁹ Нису предузимане активности на реализацији препоруке те је стога у овом Извјештају поновљена препорука за предметни процес.

¹⁰ Препорука није могла бити оцијењена у овом циклусу ревизије, али ће бити оцијењена кад се за то стекну услови или није релевантна за даље праћење јер реализација не зависи од институције или су се измјениле околности у односу на стање када је препорука дата.

¹¹ Пословник о раду број: 03.1-2.14-21/16-8 од 26.05.2016. године.

консензусом. Чланови Комисије именовани су у фебруару 2021. године¹². Није било активности на попуњавању недостајућих чланова Комисије од стране надлежног тијела.

Секретаријат Комисије обавља стручне и административне послове за потребе Комисије, а истим руководи извршни функционер који у складу с одредбама Правилника о унутрашњој организацији има статус секретара с посебним задатком. Извршног функционера у складу с Правилником о унутрашњој организацији именује Комисија на период од пет година, уз могућност једног реизбора, а након окончања процедуре јавног огласа који проводи Агенција за државну службу Босне и Херцеговине. Извршни функционер у складу с чланом 7. став (2) овог Правилника заснива радни однос у складу са Законом о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине и Законом о раду у институцијама Босне и Херцеговине.

Такође, Пословником о раду Комисије дефинисано је да Комисија именује извршног функционера на период од пет година, уз могућност реизбора, с тим да укупни период именовања не може да буде дужи од десет година. Именовање се врши након завршене процедуре јавног огласа, коју проводи Агенција за државну службу Босне и Херцеговине.

Чланом 34. став (1) Закона о државној служби у институцијама БиХ прописано је да се сва радна мјеста секретара с посебним задатком објављују на јавном конкурс за запошљавање, у складу с чланом 21. овог Закона, а ставом (2) истог члана је прописано да секретара с посебним задатком именује институција, на одређени временски период који није дужи од пет година, те да је најдужи период постављења на исто радно мјесто десет година.

Извршном функционеру је истекао мандат у априлу 2020. године, а чланови Комисије до датума сачињавања извјештаја (март 2025. године) нису постигли консензус по питању расписивања јавног огласа за његово именовање.

ПРЕПОРУКА 1

Комисија је у складу с важећим прописима дужна провести процедуру именовања извршног функционера, расписивањем јавног огласа путем Агенције за државну службу БиХ.

Руководство Комисије није поступило у складу с чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ, односно није благовремено доставило одговор о предузетим активностима на реализацији датих препорука у Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2023. годину.

5.1. Активности из оквира надлежности

Одлуком о Комисији за очување националних споменика дефинисано је да ће Комисија примати и одлучивати о молбама за проглашење неке имовине националним спомеником због њеног културног, хисторијског, вјерског и етничког значаја, како је то предвиђено Анексом 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини.

¹² Службени гласник БиХ, број 9/21

Комисија се суочава са значајним проблемима у раду, а што је последица различитог погледа чланова Комисије по питању тумачења Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у БиХ, у смислу дјелокруга рада Комисије и активности у њеној надлежности. Према презентованим подацима, Комисија у 2024. години није донијела нити једну одлуку о проглашењу добра националним спомеником, одлуку о укидању одлуке односно статуса националног споменика нити одлуку о неиспуњавању статуса националног споменика.

Комисија је у 2024. години одржала четири сједнице те пет састанака, а записник је усвојен са три одржане сједнице. Секретаријат је сачинио Извјештај о раду за 2024. годину, који чланови Комисије до завршетка наше ревизије (март 2025. године) нису усвојили.

6. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Комисија је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Финансијско управљање и контрола:

Закон о финансирању институција БиХ¹³ који уређује област финансијског управљања и контроле исто дефинише као свеобухватан систем политика, процедура и активности који успоставља и за који је одговоран руководиоца институције. Систем финансијског управљања и контроле заснива се на управљању ризицима и пружа разумно увјеравање да ће циљеви институције бити остварени на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин. Финансијско управљање и контрола спроводи се путем међусобно повезаних компоненти које представљају елементе стандарда интерне контроле¹⁴.

Комисија је донијела основне документе за успостављање система финансијског управљања и контроле у складу са Законом о финансирању институција БиХ, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. У складу с Оперативним годишњим акционим планом за успостављање и унапређење система интерних финансијских контрола за 2024. годину, Комисија је провела мјере за унапређење и развој система финансијског управљања и контроле те ажурирала регистар ризика. Комисија је Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ доставила Годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле за 2024. годину.

¹³ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 и 38/22

¹⁴ Стандарди интерне контроле детаљније се разрађују кроз пет међусобно повезаних компоненти ЦОСО модела и то: контролно окружење, управљање ризицима, контролне активности, информације и комуникације и праћење и процјену система

Функционисање система интерних контрола:

На основу проведене ревизије смо утврдили да систем интерних контрола у Комисији, генерално гледано, није на задовољавајућем нивоу. Наиме, недостаци и слабости су констатовани у појединим сегментима пословања (организација и руковођење, бруто плате, биланс стања и запошљавање), што је детаљно описано у појединачним тачкама Извјештаја. За унапређење процеса смо дали одговарајуће препоруке, а Комисија је дужна уложити додатне напоре како би се исте реализовале.

7. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Комисија је сачинила Годишњи финансијски извјештај за 2024. годину и доставила га надлежним органима и институцијама у складу с важећим прописима и у утврђеном року.

Анализом биљешки уз финансијске извјештаје констатовано је да су сачињене према Правилнику о финансијском извјештавању институција БиХ¹⁵.

7.1. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама, у периоду од 1.1. до 31.12.2024. године, исказани су у износу од 1.008 КМ. Приходи и примици односе се на погрешно уплаћене таксе (45 КМ) и остале приходе (963 КМ).

Преглед прихода и примитака приказан је у Прилогу I Извјештаја.

7.2. Преглед расхода и издатака из буџета

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2024. годину¹⁶, Комисији су одобрена средства у укупном износу од 1.798.000 КМ (текући издаци 1.788.000 КМ и капитални издаци 10.000 КМ)¹⁷. Такође, споменутим Законом су одобрена средства за 31 запосленог у Комисији.

Током године извршено је усклађивање буџета које се односи на средства новчаних донација пренесена из претходног периода у износу од 137.891 КМ.

Према наведеном, Комисија је у 2024. години располагала средствима у укупном износу од 1.935.891 КМ.

Комисија је извршила реструктурисање расхода буџета које је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ. Реструктурисање расхода је извршено у укупном износу од 7.000 КМ.

¹⁵ Службени гласник БиХ, број 25/15, 91/17 и 2/24

¹⁶ Службени гласник БиХ, број 50/24

¹⁷ До усвајања буџета за 2024. годину, Комисија је располагала средствима одобреним према појединачним инструкцијама о привременом финансирању институција БиХ за период јануар – март 2024. године, број: 05-16-2-9002-1/23 од 28.12.2023. године, за период април – јун 2024. године, број: 05-02-2-2499-1/24 од 26.3.2024. године и период јул – септембар 2024. године, број: 05-02-2-4285-1/24 од 25.6.2024. године које је донио министар финансија и трезора Босне и Херцеговине.

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама – збирно, у периоду од 1.1. до 31.12.2024. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 1.490.785 КМ, што је за 445.106 КМ мање у односу на расположиви (кориговани) буџет за 2024. годину.

Вриједносно значајни расходи односе се на: бруто плате (1.294.363 КМ)¹⁸, накнаде трошкова запослених (108.404 КМ), трошкове закупа (34.637 КМ) и уговорене услуге 44.165 КМ.

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Прилогу II Извјештаја.

У даљем тексту наводимо налазе ревизије и стање по процесима за које су дате препоруке у ранијем периоду чија реализација је у току.

7.2.1. Бруто плате

Ревизијом издатака у оквиру позиције бруто плата утврђене су сљедеће неправилности и недостаци:

Коефицијенти за обрачун плата чланова Комисије: Обрачун плата члановима Комисије врши се на основу коефицијената који су у Закону о платама и накнадама утврђени за омбудсмена за заштиту људских права у БиХ. Наведени коефицијенти се примјењују још од 2017. године на основу сагласности Министарства финансија и трезора БиХ и аналогије којом су се руководили приликом давања сагласности. Такође, Одлуком о измјенама и допунама Одлуке о Комисији утврђено је да је ранг чланова Комисије аналоган рангу омбудсмена за заштиту људских права у Босни и Херцеговини.

Комисија је у јуну 2024. године упутила допис Министарству финансија и трезора БиХ с иницијативом за допуну Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ, с приједлогом да се у члану 21. у платном разреду А2 додају и чланови Комисије те да је потребно дефинисати и платни разред савјетника чланова Комисије који такође нису посебно побројани у наведеном Закону. Министарство финансија и трезора није доставило одговор на наведени допис Комисије.

По питању коефицијената за обрачун плата чланова Комисије дали смо препоруку у претходној години те смо на основу претходно презентованог оцијенили да је реализација исте у току (преорука број 3/2023 у Табели 2), а што ће бити предметом даљег праћења до окончања имплементације.

Плаћено одсуство: Законом о раду у институцијама БиХ¹⁹ прописано је да запосленик има право на одсуство с рада уз накнаду плате до седам радних дана у једној календарској години – плаћено одсуство у случају: ступања у брак, порођаја супруге и теже болести или смрти члана ужег домаћинства и задовољавања вјерских, односно традицијских потреба или других случајева утврђених актом послодавца. Изузетно, послодавац је дужан да омогући запосленику одсуство до шест радних дана у једној календарској години, ради задовољавања његових вјерских, односно традицијских или других потреба, с тим да се одсуство од два дана користи уз накнаду плате – плаћено одсуство.

¹⁸ Просјечан број запослених у 2024. години за које су исплаћене бруто плате био је 26.

¹⁹ Члан 30. став (1)

Констатовали смо да је Комисија својим запосленим одобравала коришћење плаћеног одсуства до седам дана ради задовољења вјерских односно традицијских потреба, а не два дана како је прописано законом. Такође, Комисија је одобравала коришћење плаћеног одсуства и за друге ванредне ситуације личне природе, чију оправданост цијени извршни функционер. Друге ванредне ситуације личне природе не односе се на ситуације прописане Законом о раду у институцијама БиХ за које запосленик има право на плаћено одсуство до седам радних дана, а нису нам предочени докази о каквим ванредним ситуацијама је ријеч. Наведено је регулисано Правилником о измјенама и допунама Правилника о радном времену, одморима и одсуствима у Комисији за очување националних споменика из 2018. године.

ПРЕПОРУКА 2

Комисија је дужна, приликом одобравања плаћеног одсуства запосленима, поступати у складу са Законом о раду у институцијама БиХ.

Рефундација боловања: Упутством Министарства финансија и трезора БИХ²⁰ наведено је да су буџетски корисници обавезни на одговарајућем обрасцу надлежних институција за поврат средстава (кантонални заводи здравственог осигурања, Завод здравственог осигурања Републике Српске и Завод здравственог осигурања Брчко дистрикта БиХ) подносити мјесечне захтјеве за рефундацију накнада за боловање преко 42 дана (Федерација БиХ) и 30 дана (РС), уз прилагање одговарајуће документације.

На основу рјешења или овјерене потврде о исправности захтјева за рефундацију накнада за боловање од стране овлашћених институција, буџетски корисници у Главној књизи сторнирају konto расхода накнада плате за вријеме боловања, а задужују konto потраживања накнада за боловање за износ накнаде за боловање који ће бити рефундиран.

Констатовали смо да је Комисија за запосленог који је био на боловању преко 42 дана, захтјев за рефундацију накнаде плате за вријеме боловања (за период од 14.9.2023. године до 26.11.2024. године) надлежном фонду здравственог осигурања поднијела тек у јануару 2025. године у укупном износу од 15.564 КМ, што за посљедицу има нереално исказивање стања потраживања и расхода у финансијским извјештајима за наведене године. Такође, неблаговремено подношење захтјева за рефундацију може довести и до застаре потраживања.

ПРЕПОРУКА 3

Комисија је дужна ажурно подносити захтјеве за рефундацију накнада за боловање и евидентирати потраживања у Главну књигу у обрачунском периоду на који се потраживања и односе, а све у циљу реалног исказивања позиција потраживања и расхода у финансијским извјештајима.

²⁰ Број: 01-08-02-1-8934-1/11 од 9.12.2011. године

7.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2024. године исказана су укупна средства у износу од 40.455 КМ. Укупне обавезе с изворима средстава исказане су у износу од 180.827 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (36.565 КМ), обавезе према добављачима (19.624 КМ) и обавезе према запосленима (124.637 КМ).

Биланс стања приказан је у Прилогу III Извјештаја.

7.3.1. Потраживања

Упутством Министарства финансија и трезора БиХ за подношење, праћење и књиговодствено евидентирање захтјева за рефундацију накнаде за боловање у ИСФУ систем које буџетски корисници подносе надлежним институцијама за поврат средстава дефинисано је да се накнаде за рефундацију боловања књиже на основу рјешења или овјерене потврде исправности захтјева.

Потраживања за рефундацију боловања књижена су у претходним годинама у укупном износу обрачунате накнаде, а не на основу рјешења или овјерене потврде исправности захтјева за рефундацију како је то дефинисано упутством Министарства финансија и трезора БиХ. С тим у вези, Комисија има незатворена потраживања из претходних година у износу од 3.468 КМ.

ПРЕПОРУКА 4

Комисија треба анализирати наплативост потраживања по основу рефундације боловања те на основу тога предузети активности на наплати или затварању стања у циљу реалног исказивања ове билансне позиције.

8. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА

8.1. Пријем запослених на одређено вријеме

Законом о раду у институцијама БиХ дефинисано је да се уговор о раду на одређено вријеме може закључити за обављање ванредних, привремених или повремених послова или послова чији се обим привремено и непредвиђено повећао, а који нису трајнијег карактера²¹, као и да се јавни оглас не расписује за пријем у радни однос запосленика на одређено вријеме до три мјесеца, када због хитности обављања посла, изненадног повећања обима посла и изненадног одсуства запосленика није могуће благовремено спровести јавни оглас²².

Комисија је по основу уговора о раду на одређено вријеме без објаве огласа, односно без провођења конкурсне процедуре путем уговора о раду на одређено вријеме,

²¹ Члан 16. став (1) и (3)

²² Члан 9. став (1) тачка ц)

ангажовала једног запосленика на радном мјесту возач/курир почев од 15.7.2024. године, а због одсуства/боловања запосленика на наведеном радном мјесту²³, на период до три мјесеца. Након истека уговора, с истим је, почев од 16.10.2024. године, закључен и други уговор о раду на одређено вријеме на период од три мјесеца, а најдуже до шест мјесеци.

Сматрамо да запошљавање путем уговора о раду на одређено вријеме без проведене конкурсне процедуре, у ситуацијама када није могуће потврдити испуњеност услова у погледу хитности, није у складу са Законом о раду у институцијама БиХ те представља нетранспарентан начин запошљавања.

ПРЕПОРУКА 5

Комисија је дужна пријем запосленика на одређено вријеме вршити у складу с важећим законским прописима којима је уређено запошљавање у институцијама БиХ.

8.2. Обављање послова другог радног мјеста

На основу достављене документације, констатовали смо да је један државних службеник, на основу Рјешења Комисије, поред послова радног мјеста на које је постављен рјешењем Агенције за државну службу БиХ, обављао и послове радног мјеста вишег нивоа. За обављање ових послова запослени није остваривао право на накнаду.

Цијенећи чињеницу да је радно мјесто упражњено, као и да постоји потреба за ефикасним организовањем, важећим прописима којима је уређен правни статус државних службеника није предвиђена могућност да руководица институције распоређује државне службенике на радна мјеста вишег нивоа без проведене конкурсне процедуре.

ПРЕПОРУКА 6

Комисија је дужна досљедно примјењивати прописе који регулишу радноправни статус запослених у институцијама БиХ.

9. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Комисија је донијела и објавила План јавних набавки за 2024. годину, како је прописано Законом о јавним набавкама Босне и Херцеговине²⁴.

Према презентованим подацима²⁵, Комисија је у 2024. години путем директних споразума извршила набавке у вриједности од 41.798 КМ.

²³ Запосленику је због потпуног губитка радне способности престао радни однос 26.11.2024. године

²⁴ Службени гласник БиХ, број 39/14, 59/22 и 50/24

²⁵ Подаци из табеларних прегледа сачињених за потребе ревизије

10. КОМЕНТАРИ КОМИСИЈЕ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА

Комисија у остављеном року није доставила коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2024. годину. Напомињемо да је један члан Комисије доставио коментаре, у своје име, који нису званично протоколирани и овјерени од стране Комисије. У достављеним коментарима изнесени су ставови везани за дјеловање руководиоца стручне службе (извршни функционер) и надлежности Комисије. Будући да нису достављени нови докази нити презентоване нове чињенице које тиму за ревизију нису биле познате током сачињавања извјештаја, текст овог Извјештаја, изузимајући мање корекције техничке природе, у односу на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2024. годину је непромијењен.

Ревизију у Комисији за 2024. годину обавили су: Енес Алић – вођа тима, Невена Кењић – члан тима, Садмир Тескереџић – члан тима и Јована Јошило – члан тима.

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Енес Алић, с. р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Данијел Јозић, с. р.

Број: 02-16-1-812/25

Прилози

Прилог I – Преглед прихода и примитака за 2024. годину

Прилог II – Преглед расхода буџета за 2024. годину

Прилог III – Биланс стања на 31.12.2024. године

Преглед прихода и примитака за 2024. годину

Комисија за очување националних споменика

Опис	Планирани износ у буџету	Измјене и допуне	Укупно планирани износ	Остварени износ	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорески приходи	0	0	0	1.008	
Приходи од предузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика	0	0	0	0	
Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга	0	0	0	1.008	
Новчане казне (непореске природе)	0	0	0	0	
2. Текући трансфери и донације	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од иностраних влада и међународних организација – донације из иностранства	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	0	0	0	0	
Домаће донације	0	0	0	0	
3. Капитални примици	0	0	0	0	
Капитални примици од продаје сталних средстава	0	0	0	0	
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	
4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	0	0	0	1.008	

Прилог II

Преглед расхода буџета за 2024. годину

Комисија за очување националних споменика

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	1.788.000	0	1.788.000	1.482.956	83
Бруто плате и накнаде	1.424.000	0	1.424.000	1.249.363	88
Накнаде трошкова запослених	157.000	0	157.000	108.404	69
Путни трошкови	27.000	0	27.000	12.871	48
Издаци телефонских и поштанских услуга	20.000	0	20.000	15.953	80
Издаци за енергију и комуналне услуге	4.000	0	4.000	2.251	56
Набавка материјала	12.000	0	12.000	2.037	17
Издаци за усл. превоза и горива	7.000	0	7.000	3.017	43
Унајмљивање имовине и опреме	30.000	7.000	37.000	34.637	94
Издаци за текуће одржавање	14.000	0	14.000	9.510	68
Издаци за осигурање	3.000	0	3.000	748	25
Уговорене и друге посебне услуге	90.000	-7.000	83.000	44.165	53
2. Капитални издаци	0	0	0	7.829	
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	0	0	10.000	7.829	
Набавка осталих сталних средстава	0	0	0	0	
Реконструкција и инвестиционо одржавање	0	0	0	0	
3. Текући грантови	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	1.788.000	0	1.798.000	1.490.785	83
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Новчане донације	0	137.891	137.891	0	0
	0	137.891	137.891	0	0
7. Програми посебне намене	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Укупно буџет (4+5+6+7)	1.788.000	137.891	1.935.891	1.490.785	77

Биланс стања на 31.12.2024. године

Комисија за очување националних споменика

Опис	31.12.2024.	31.12.2023.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	3.889	60.940	6
Новчана средства	0	0	
Краткорочна потраживања	3.889	60.940	6
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	36.565	38.926	94
Стална средства	357.232	473.040	76
Исправка вриједности	320.667	434.114	74
Неотписана вриједност сталних средстава	36.565	38.926	94
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	40.454	99.866	41
3. Краткорочне обавезе и разграничења	144.261	175.903	82
Краткорочне текуће обавезе	19.624	24.803	79
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	124.637	151.100	82
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	36.566	38.926	94
Извори средстава	36.566	38.926	94
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	180.827	214.829	84

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.